

ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені Т. Г. ШЕВЧЕНКА
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
НАУКОВО-БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ВІДДІЛ

***ЮРІЙ ОЛЕКСАНДРОВИЧ
КАРПЕНКО***

БІОБІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

ЧЕРНІГІВ
2016

УДК 016:929
ББК Я19:Е08
К26

**Рекомендовано до друку методичною радою
Наукової бібліотеки Чернігівського національного
педагогічного університету ім. Т. Г. Шевченка (Протокол
№ 4 від 26.05.2016 р.)**

Укладач

Л. А. Іполітова, провідний бібліограф

Відповідальний редактор

Г. Г. Макарова, канд. пед. наук, директор Наукової
бібліотеки ЧНПУ ім. Т. Г. Шевченка

К26 Юрій Олександрович Карпенко : біобібліогр. покажч.
/ уклад. Л. А. Іполітова ; відп. ред. Г. Г. Макарова. –
Чернігів, 2016. – 64 с.

Біобібліографічний покажчик «Юрій
Олександрович Карпенко» підготовлено
працівниками науково-бібліографічного відділу
Наукової бібліотеки ЧНПУ імені Т. Г. Шевченка.

У покажчику вміщено матеріал про життєвий і
творчий шлях, а також список опублікованих праць
кандидата біологічних наук, доцента кафедри екології
та охорони природи ЧНПУ імені Т. Г. Шевченка Юрія
Олександровича Карпенка.

УДК 016:929
ББК Я19:Е08

Наукова бібліотека ЧНПУ ім. Т. Г. Шевченка
Науково-бібліографічний відділ, 2016

Від упорядників

Біобібліографічний покажчик «Юрій Олександрович Карпенко» продовжує серію «Наукова спадщина викладачів ЧНПУ імені Т. Г. Шевченка». Він містить відомості про науковий та методичний доробок кандидата біологічних наук, доцента, завідувача кафедри екології та охорони природи Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка Карпенка Юрія Олександровича.

До покажчика увійшли опубліковані праці: підручники, навчально-методичні посібники, статті з фахових видань та видань, що продовжуються, збірників наукових праць ВНЗ, матеріалів науково-практичних конференцій та з інших джерел. Усього – 244 наукові праці.

Представлений біобібліографічний покажчик складається з таких розділів:

- Про розвиток мого розуму та характеру... (авто- та науково-біографічні нотатки)
- Хронологічний покажчик праць Юрія Олександровича Карпенка
- Іменний покажчик співавторів
- Покажчик природно-географічних назв

У покажчику дотримано хронологічний характер розміщення опублікованих праць у прямій послідовності. У межах одного року матеріал розміщено за алфавітом назв. Бібліографічний опис і скорочення слів здійснено за чинними в Україні стандартами та згідно з рекомендаціями ЦНБ імені В. І. Вернадського щодо складання та оформлення біобібліографічних покажчиків.

Видання розраховане на науковців, викладачів хіміко-біологічних факультетів ВНЗ, учителів та методистів, студентів, магістрантів та аспірантів, працівників бібліотек. Воно може бути використане у науково-дослідній, науково-методичній, науково-педагогічній та професійній діяльності.

ПРО РОЗВИТОК МОГО РОЗУМУ ТА ХАРАКТЕРУ...

(Авто- та науково-біографічні нотатки)

*Життя коротке,
треба поспішати*

Микола Вавилов

Я, Карпенко Юрій Олександрович, народився 15 червня 1971 року у місті Чернігові, у багатодітній сім'ї (сестра - Світлана, брат - Сергій) робітників Олександра та Олени Карпенків, де головними принципами виховання і життя були праця, доброта та відповідальність.

Дитинство пройшло на лоні прекрасної природи Болдиних гір, широкої деснянської заплави та мальовничих боліт південно-західної околиці міста Чернігова. На жаль, це все сьогодні вже знищено під час наміву Лісковиці для майбутнього будівництва. І будівництва немає, і природа цієї частини міста поплондрована смітниками, піщаним кар'єром та недбалістю людини. А в минулому ці землі належали Троїцько-Іллінському монастирю, і тут були пасовища, городи, плодіві сади та ділянки вікових дібров на пагорбі Маліївського схилу. Не випадково, це мало певний вплив на малого білявого хлопчину, який в майбутньому пов'яже своє життя із вивченням природи.

Моя бабуся, Улита Олександрівна, завжди переймалася моїм здоров'ям, і з початку літа до осені – це сонячні ванни та водні процедури, збір лікарських рослин, увага до найулюбленішого онука. Це також справило у майбутньому вплив на сприйняття навколишнього світу та повагу до людей, що постійно працюють.

Шкільні роки пов'язані з Чернігівською загальноосвітньою школою № 24, що знаходиться в районі Нафтобази. Навчальні роки проходили весело та цікаво: до школи – два кроки від дому, у школі – зразковий та спокійний учень, який хотів учитися, захоплювався різними предметами – від біології і хімії до історії та географії. Певний відбиток та приклад на майбутнє і вибір професії вчителя здійснили мої вчительки: перші – Лариса Глібівна та Людмила Андріївна, а згодом – біолог Надія Петрівна, хімік Ольга Петрівна, історик Маргарита Єфимівна, географ Алла Володимирівна, англійка Наталія Миколаївна. На сьогодні велика їм шана та подяка за ті уроки, під час яких ми вивчали, мандрували, захоплювалися та відкривали світ шкільних предметів, а також навчалися життю.

Під час шкільної «одисеї» у мене з'являється бажання вчити інших, вивчати світ навколо, експериментувати. Зі своїм шкільним товаришем Олександром Лукашем, у дворі будинку влітку ми організували дитячу школу, в якій вивчали математику, мову та природознавство; у дворі також організували котячу «ферму», зібравши всіх безпритульних котів; створювали «підземні теплиці» та вирощували на пришкільній ділянці пшеницю (за що навіть потрапили до міліції). У шкільному кабінеті біології стали ініціаторами проведення біологічного гуртка, займалися акваріумами, квітами та організували першу у своєму житті виставку квітів (маю навіть Диплом першого ступеня за неї від Товариства охорони природи).

А вдома у мене в той час жили і коти (в різний час це були пухнасті Мута, Марина, Чорний, Барсі), і хом'яки, і морські свинки, і різні акваріумні рибки. І все це було в двокімнатній квартирі, де проживала сім'я з шістьох чоловік.

У селі Слобода, де друга бабуся, Євдокія Гуринівна, мала город та господарство, моя участь була також відчутна : це нові овочеві рослини, кролики, кури. Згадується з того минулого особливий час, коли дозрівала пшениця і треба було її жати серпом та молотити ціпком. І тут приходиться на

думку поезія Тараса Шевченка про важку селянську працю. Але це приносило і втому, і задоволення, і захоплення.

Шкільні роки – це десятирічна динаміка життя. Крім навчання, - це участь в громадській роботі (політінформатор класу і школи), перша спроба писати статті в газети, шкільне товариство, перше кохання, найулюбленіші предмети та вчителі, три двійки за десять років навчання, літні військові збори та бойові листки і багато іншого, що залишиться назавжди від 1-А до 10-А класу. А ще - останній шкільний дзвоник, випускний вечір та вибір майбутньої професії.

У 1988 році я подав документи на хіміко-біологічний факультет Чернігівського державного педагогічного інституту імені Т. Г. Шевченка, на спеціальність «хімія і біологія» (інших природничих тоді не було), а 1993 року закінчив Чернігівський державний педагогічний інститут імені Т. Г. Шевченка (зараз Чернігівський національний педагогічний університет), отримавши професію вчителя хімії та біології.

Студентське життя – це як вихор у сприйнятті навколишнього світу та юнацького злету: нові предмети, викладачі, перша стипендія – 50 крб, а потім іменна – 125 крб, навчальні польові практики з ботаніки та зоології у с. Загребельна Слобода Щорського району та Осьмаки Менського району. Згадується досить багато різних подій і речей, але яскраві сторінки книги студентського життя назавжди залишаються в моїй пам'яті: це і наш куратор – Шевченко Валентина Леонідівна, яка намагалася не зашкодити студентському духу у нашій групі; і захоплення від ботанічних екскурсій Горностай Валентини Іванівни, а також аналітичні відкриття від Яковенка Бориса Володимировича; фізико-хімічні експерименти від Куратової Тамари Серапіонівни; захоплююча методика викладання біології від Сидоренко Наталії Борисівни та методичне забезпечення з мега-конспектами від Самойленка Павла Васильовича; жаб'ячі фізіологічні експерименти від Пархоменка Миколи Гнатовича та досить багато іншого

цікавого з уроків студентського життя. Але це не просто сторінки та події минулого, це справжнє формування світогляду, це приклади на майбутнє та досвід, який потім став мені в нагоді в різних життєвих ситуаціях.

І ось диплом фахівця Чернігівського державного педагогічного інституту імені Т. Г. Шевченка в руках, – червоний, з яким поряд ще два дипломи – за I та II місця у Всеукраїнській студентській олімпіаді з біології. Далі - працювати...

Певний досвід педагогічної діяльності на той час уже був – разом зі своїм товаришем Олександром Лукашем два роки працювали керівниками еколого-краєзнавчих гуртків у міському центрі туризму та екскурсій, що в «Ялівщині». Так складалось, що в житті траплялися люди, з якими легко було працювати і вони ж давали певну путівку в життя. Для нас одним з таких став Гаврилей Олександр Іванович. Коли до нього прийшли ми, двоє студентів, і сказали, що хочемо працювати в напрямку екології та краєзнавства, він дозволив вести нам по гуртку. І хоч зароблені гроші були невеликими, але це були перші «педагогічні» гроші, ті, що були варті справжнього задоволення. В подальшому нас з Олександром Івановичем об'єднала громадська діяльність в лавах Всеукраїнської екологічної ліги.

З туризмом же я продовжив і далі товаришувати все життя – він став не просто елементом роботи, але і хобі, це були не тільки навчальні польові практики, а також і туристичні походи по області, в Криму та Карпатах.

У вересні 1993 року я розпочав працювати на кафедрі хімії, поєднуючи навантаження асистента та завідувача агробіостанцією. Важливим у цьому було не тільки проведення лабораторних робіт з біохімії для волейболістів, але і знайомство з людиною, яка також змінила моє майбутнє професійне життя. Це була Коломієць Галина Василівна, котра запропонувала викладати хімію в ліцейних класах, які пізніше перетворилися в Чернігівський обласний педагогічний ліцей для обдарованої сільської молоді.

Двадцять три роки роботи в цьому закладі – це цілий ланцюг життя, епоха росту та здобутків, перемог та поразок, але головне – зміна уявлень про традиційну педагогіку, про вчителя і учня, своєрідне педагогічне товариство та етапи формування закладу нового типу.

З січня 1994 року продовжив працювати вже на кафедрах біологічного спрямування: кафедра анатомії, фізіології та гігієни людини і тварин, яка була перейменована пізніше в кафедру біології, і з того часу моя «біологічна епопея» триває і до сьогодні. Важливими були аспірантура, захист дисертаційної роботи, американські наукові студії, гірські експедиції, становлення кафедри екології та охорони природи та багато іншого.

Педагогічний шлях від асистента до завідувача кафедри екології та охорони природи Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка – це своєрідний шлях боротьби нових ідей, перетворень та трансформацій, але вираз Олександра Невського «Хто до нас з мечем прийде, той від меча і загине», допомагав мені в багатьох складних та «філософських» ситуаціях.

У період 1994-1998 рр. навчався в аспірантурі Інституту ботаніки імені М. Г. Холодного НАН України, де також зустрілися порядні люди, які сформували моє наукове кредо та фундамент майбутнього фахівця. Серед них – академік НАН України Юрій Романович Шеляг-Сосонко (мій офіційний науковий керівник) та професор, зав. лабораторією заповідної справи Тетяна Леонідівна Андрієнко (неофіційний керівник, наша наукова мама). Завдяки Тетяні Леонідівні в Україні створилося своєрідне наукове товариство БТУ («Ближній та учні»), яке об'єднало десятки науковців-природоохоронців, ботаніків та екологів. І не випадково день народження Тетяни Леонідівни (27 грудня) щорічно перетворювався в своєрідне «всенародне свято», на яке прагнули потрапити всі її учні та колеги.

Навчання в аспірантурі – це важливе становлення нас (разом з О. Лукашем) як молодих вчених; середовище видатних постатей вчених сучасності: академіків Ю. Р. Шеляг-Сосонка та К. М. Ситника, професорів Т. Л. Андрієнко, В. С. Ткаченка, Л. С. Балашова, В. В. Протопопової та І. О. Дудки; «аспірантник» (місце перебування аспірантів вдома у Тетяни Леонідівни); майбутнє наукове братство та знання на все життя; польові експедиції та подорожі різними видами транспорту (від підводи, трактора, «молоковоза» до міжнародних автобусів). І завжди поряд – топографічна карта, гербарна сітка, фотоапарат, компас, рулетка та польовий щоденник. Це потребує окремої розповіді, можливо, навіть невеличкої книжки, тому, що з зелених «птеродактилів» (хлопці-аспіранти) та «ластівок» (дівчата-аспірантки), виростили справжні науковці, які гідно несли знамено ботанічної та екологічної науки на теренах нашої держави.

25 травня 1994 року захистив кандидатську дисертацію з теми «Диференціація угруповань рослинності нижньої частини межиріччя Десна-Сейм, її екологічна та созологічна цінність». З територію досліджень у мене було дуже багато чого пов'язано і в особистому житті (найкращі дівчата - на Коропщині), і в наукових здобутках (створення нових природно-заповідних територій), і в організаційних процесах (навчальні практики зі студентами та учнями ліцею в Синютині, Шабалинові, Сохачах, Оболонні, Атюші, Вишеньках, Радичеві, Батурині).

Аспірантські студії визначили основні напрямки моєї наукової діяльності, що були пов'язані з вивченням і збереженням довкілля, біорізноманіття, зелених та паркових зон, створенням нових природно-заповідних територій та екологічною освітою і вихованням.

У жовтні 2000 року мене чекала досить фантастична місячна подорож (після конкурсу 20 чоловік на одне місце) до Сполучених Штатів Америки, зокрема до штату Іллінойс та міста Чикаго. В рамках «Програми стажування для

екологів» мені вдалося кардинальним чином змінити уявлення про Світ за океаном, відчутти дух вільних людей та можливість впливати і змінювати світ навколо себе. Крім професійної складової (конференції, семінари, круглі столи, тренінги), ми жваво спілкувалися з представниками української діаспори, яка в Чикаго є досить чисельною. Назва кварталу «Ukrainian village» з розвинуеною інфраструктурою, музеями, рестораціями та кав'ярнями, українськими церквами та успішними українцями Америки – все це значно посилило мої патріотичні настрої і сприйняття української історії та її героїв (не з радянських підручників, а з історичних джерел). Родину Дар'ї та Мирона Ярославичів з-під Чикаго я запам'ятав на все життя: вони гостинно прийняли, показували музеї, парки, сади, розповідали щирою українською, з польським акцентом, мовою про минуле, сучасне та майбутнє.

В подальшому значну роль у моєму становленні продовжує відігравати викладацька робота та науково-дослідна діяльність. Так, з 1994 року на базі педагогічного ліцею, мною було започатковано, а директором ліцею Галиною Василівною підтримано, проведення еколого-краєзнавчих практик, які спочатку проходили в наймальовничіших куточках нашої Чернігівщини – Тростянець, Качанівка, Сокиринці, Батурин, Мезин, Новгород-Сіверський та інші, а пізніше – на агробіостанції.

Життя в університетському середовищі – це підготовка до відкриття нової екологічної спеціальності (у 2001 році було здійснено перший набір); у 2003 році (символічно - 15 червня) – створення кафедри екології та охорони природи, своєрідного «корабля Кон-Тікі» в океані довкілля Чернігово-Сіверщини, її розбудова та курс на складний майбутній маршрут (з попутним вітром, скелями, айсбергами, піщаними берегами та тернистими шляхами). Все це було, але сьогодні кафедра екології – це згуртований колектив кваліфікованих викладачів, науковців та ентузіастів своєї справи. Вона за останні роки тричі ставала лауреатом

університетського конкурсу «Краща кафедра за результатами наукової роботи», в 2014 році посіла II місце в цій номінації, а її колектив був премійований.

Ще одне захоплення, яке в моєму житті стало його частиною, своєрідним талісманом, – це гірські походи, які як магніт вабили та ваблять. Підкорені були практично всі гірські вершини Кримської гряди (Роман-Кош, Ай-Петрі, Демерджи, Еклізі-Бурун), найулюбленіший Чорногорський хребет Карпат. Але це не тільки підкорення, а й туристичний дух, враження від величі неба та сонця, гірських стежок та печер, наметові містечка на різних висотах, і в сніг, і в дощ, новорічні свята під зірками кримського неба, рослинні дива Никітського ботанічного саду та Чорноморське узбережжя і поряд - дружна команда однодумців-мандрівників.

Назавжди в моїх спогадах залишаться Мангуп-Кале, Ескі-Кермен, Бакла, Фуна, Генуезька фортеця, Форос, Каламіта, печерні кримські монастирі, які були не тільки свідками багатьох історичних подій, але і сторінками мого туристичного життя. І поряд - походні друзі та мандрівники: Петрик Євген та Олександр Волощук, Григораш Андрій та Мазковий Максим, Катя Бондаренко та Тетяна Іванченко, Віктор Зубок та Влад Руденко, Тетяна Івусь та Бобровник Христина, Павло Зелений та Оксана Пінчук..., можна і продовжувати, однак з цими людьми ми здолали дуже багато не тільки гірських хребтів, але й тернистих життєвих стежин.

З 1 серпня 2007 року життя пов'язало мене з Мезинським національним природним парком, який було створено 6 лютого 2006 року. Хоч вперше я потрапив на його територію ще 1990 року, і з того часу щорічно проводилися і експедиційні дослідження, і подорожі, і походи. Ця древня сіверська земля, як своєрідний магніт, вабила та притягувала до себе. І не випадково директор національного парку Симоненко Ніна Василівна переконала мене очолити наукові, екоосвітні та рекреаційні напрями діяльності цієї природоохоронної установи.

Роки роботи в Мезинському парку – це становлення колективу та його матеріально-ресурсної бази, це перші випускниці-екологи (Поде Олеся, Гула Леся, Ланько Наталія, Мала Людмила), це наукове товариство засновника Мезинського музею Куриленка Василя Єлисеєвича, зразкове господарство «Авангард» Боровика Олександра Григоровича, круглі столи, семінари, тренінги та конференції різного рівня, а результат – перетворення Мезинського національного природного парку в одну з найкращих природоохоронних установ нашої держави. Але кожного разу, коли повертаєшся до парку, складається враження, що це твоя друга, «природнича батьківщина», де історія та сучасність дають подальшу насагу для діяльності, де своєрідна атмосфера природно-заповідної «оази» поєднується з відкритими та роботящими людьми, де свіже деснянське повітря надихає та підносить на творчість.

Ще одним з напрямків моєї діяльності є боротьба (в прямому сенсі) за збереження довкілля та створення нових природно-заповідних територій. Завдяки Тетяні Леонідівні Андрієнко, ми – її учні, стали реальними природоохоронцями, вона нас навчила писати обґрунтування щодо створення заповідних територій, а своїм прикладом показала, що треба за них іще й боротися. Своєрідним прикладом такої реалізації виступає територія «Ялівщини», за яку я розпочав боротися з 1995 року. Це і наукові обґрунтування її цінності, і збір підписів, і вручення Президенту України Віктору Ющенку клопотань від громади Чернігова про необхідність заповідання «Ялівщини», і практична природоохоронна діяльність з упорядкування цієї території, і протидія нерозумінню та байдужості чиновників. Але результат всього цього – рішення Чернігівської обласної ради про створення регіонального ландшафтного парку «Ялівщина» площею 168,7 га.

Серед моїх вподобань, що пов'язують роботу та захоплення, на одне з чільних місць виступає і агробіостанція (зараз навчально-наукова станція), з якою моє життя було

пов'язано з 1990 року. Як студент третього курсу, разом зі своїми викладачами, закладав колекційні ділянки, розбудовував її інфраструктуру, хоч це було дуже непросто. На сьогодні станція – це результат спільної праці та величезних зусиль багатьох людей. Тут створено і дендрарій, і коніферетум, і куточок тварин, є умови для проведення навчально-польових практик, місце для відпочинку студентів та викладачів, проведення екологічних заходів (семінарів, тренінгів, зустрічей, екошкіл). А її колекційні ділянки презентують рослинний світ різних регіонів нашої планети від Далекого Сходу до Північної Америки, є тут представники і Криму, і Китаю, і Японії, і навіть Африки. Яких тільки немає на станції дерев – і оцтове, і макаронне, і медове, і тюльпанове, і навіть «дерево динозаврів»; всі вони знайшли притулок в межах зеленої перлини Чернігова – Ялівщини. Багато рослин було привезено з кримських та карпатських експедицій, з ботанічних садів та дендропарків України, придбано на виставках та садових центрах. Прикрасою станції також являються павичі, золоті та сріблясті фазани. На сьогодні є багато планів щодо розширення колекцій цибулинних рослин, папоротей, хост та створення осередку навчально-наукового екоосвітнього тренінгового центру в межах території регіонального ландшафтного парку «Ялівщина».

За педагогічну та наукову роботу маю відзнаки місцевого (грамоти управління освіти і науки облдержадміністрації, міської та обласної рад) та загальнодержавного (Подяку та грамоти Міністерства освіти і науки України) рівнів. У 2014 році став лауреатом обласної премії імені Софії Русової. Але дорожчим будь-яких нагород є відчуття своєрідної затребуваності, значущості для багатьох людей при вирішенні питань довкілля, освіти та розвитку. Це дає моральну підтримку, надихає, переконує у важливості справи, якою я займаюсь усі свідомі роки свого життя.

Входжу до кількох громадських екологічних об'єднань, які свою діяльність спрямовують на збереження

навколишнього середовища, відстоювання прав людини на чисте довкілля, екологічну освіту та виховання. Оочною міською осередком Всеукраїнської екологічної ліги та обласне відділення Міжнародної асоціації екологів університетів.

Свій ювілейний день, 15 червня 2016 року, я вирішив провести в дорозі, в динаміці руху, щоб відчуті плінність часу та вічність природи, відвідати ті місця, які сприяли моєму становленню та ствердженню, а це і древня Мезинська земля, і Рихлівська пустинь, і вікові поліські праліси...

Сьогодні багато вже зроблено, є що згадати і є що підсумувати, але й багато ще хочеться зробити для людей та себе, для довкілля та громади, для розуміння справжньої цінності буття.

ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК ПРАЦЬ ЮРІЯ ОЛЕКСАНДРОВИЧА КАРПЕНКА

1993

1. В мире птиц : празник «День птиц» в школі
// Биология в шк. – 1993. – № 1. – С. 53–56. (Соавт.:
А. В. Лукаш).

2. Путівник по екологічній стежці державного
заказника місцевого значення «Ялівщина». – Чернігів :
Десна, 1993. – 23 с. (Співавт.: О. В. Лукаш).

1995

3. Аналіз флори Коропського району та її соціологічна
цінність // Проблеми історичного і географічного
краєзнавства Чернігівщини. – Чернігів, 1995. – Вип. 3. –
С. 81. (Співавт.: О. В. Лукаш, Т. Л. Андрієнко,
В. І. Горностай).

4. До програми гуртка «Юні флористи-краєзнавці»
// Тези доповідей міжвузівської науково-практичної
конференції. – Чернігів, 1995. – С. 270 – 272. (Співавт.:
В. І. Горностай, О. В. Лукаш).

5. До флори урочища «Чемарово» Менського району
// Проблеми історичного і географічного краєзнавства
Чернігівщини. – Чернігів, 1995. – Вип. 3. – С. 75–76.
(Співавт.: В. І. Горностай, О. В. Лукаш).

1996

6. Нові місцезнаходження видів з «Червоної книги
України» на Чернігівщині // Екологія, охорона природи,

екологічна освіта і виховання : зб. ст., присвяч. 80-річчю Чернігів. держ. пед. ін-ту ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 1996. – С. 73–78. (Співавт.: О. В. Лукаш).

7. Розподіл рослинності в нижній частині долини р. Сейм // Екологія, охорона природи, екологічна освіта і виховання : зб. ст., присвяч. 80-річчю Чернігів. держ. пед. ін-ту ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 1996. – С. 84–91.

1997

8. Охорона рідкісних видів на Чернігівщині в природі та їх введення в культуру // Рідкісні та корисні рослини флори Чернігівщини в природі та культурі. – Київ, 1997. – С. 19–29. (Співавт.: О. В. Лукаш).

9. Распространение редких бореальных видов на Левобережном Полесье Украины // Тезисы VI Молодёжной конференции ботаников в Санкт-Петербурге, 12–16 мая 1997 г. – Санкт-Петербург, 1997. – С. 9. (Соавт.: А. В. Лукаш).

10. Сучасне поширення рідкісних видів флори Чернігівщини // Рідкісні та корисні рослини флори Чернігівщини в природі та культурі. – Київ, 1997. – С. 9–19. (Співавт.: О. В. Лукаш).

1998

11. Болота – «блюдця» нижньої частини межиріччя Десна-Сейм // Укр. ботан. журн. – 1998. – Т. 55, № 5. – С. 528–532.

12. Диференціація рослинності нижньої частини межиріччя Десна-Сейм, її флористична та соцологічна цінність : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. біол.

наук: 03.00.05 «Ботаніка» / Ю. О. Карпенко. – Київ, 1999. – 19 с.

13. Екологічні коридори нижньої частини межиріччя Десна-Сейм // Актуальні питання ботаніки та екології : конф. молодих вчених (м. Херсон, 7–11 верес. 1998 р.). – Херсон, 1998. – С. 120–122. (Співавт.: М. М. Сергійко).

14. Екологічні та флористичні особливості чорновільшняків пониззя р. Сейм // Мальовничими стежками Присеймів'я : матеріали Четвертої звіт. наук.-практ. конф. «Еколого-краєзнавча практика-97». – Чернігів, 1998. – С. 16–17. (Співавт.: М. М. Сергійко).

15. Знахідки рідкісних видів ранньоквітучих рослин на території Талалаївського району Чернігівської області // Актуальні питання ботаніки та екології : конф. молодих вчених (м. Херсон, 7–11 верес. 1998 р.). – Херсон, 1998. – С. 115–116. (Співавт.: М. В. Усік).

16. Лісова рослинність нижньої частини межиріччя Десна-Сейм // Укр. біохім. журн. – 1998. – Т. 55, № 3. – С. 257–262.

17. Організація ліцейних екологічних експедицій // Мальовничими стежками Присеймів'я : матеріали Четвертої звіт. наук.-практ. конф. «Еколого-краєзнавча практика-97». – Чернігів, 1998. – С. 4–6.

18. Особливості розміщення угруповань рослинності нижньої частини межиріччя Десна-Сейм залежно від основних екологічних факторів // Український фітоценологічний збірник. Серія С: Фітоєкологія. – Київ, 1998. – № 1. – С. 47–55.

19. Природно-заповідний фонд нижньої частини межиріччя Десна-Сейм та шляхи його оптимізації // Фальцфейнівські читання : зб. наук. пр. – Херсон, 1999. – С. 84–85.

20. Розподіл рослинності долини Десни в нижній частині межиріччя Десна-Сейм // Укр. ботан. журн. – 1998. – Т. 55, № 2. – С. 145–150.

21. Сто запитань про ліс та його мешканців. – Чернігів : ЧДПУ, 1998. – 15 с. (Співавт.: О. В. Лукаш).

22. *Diphasiastrum complanatum* (L.) holub та *D. Zeilleri* (rouy) holub на Лівобережному Поліссі // Укр. ботан. журн. – 1998. – Т. 53, № 4. – С. 410–413. – Текст: англ. – (Співавт.: О. В. Лукаш, О. І. Бондар).

23. The macrovegetation as an index of condition of situation // Актуальні питання ботаніки та екології : конф. молодих вчених (м. Херсон, 7–11 верес. 1998 р.). – Херсон, 1998. – С. 120–121. – Текст: англ.

1999

24. Гурток фотосозологів як форма природоохоронної діяльності // Профорієнтація та довузівська підготовка майбутніх спеціалістів: проблеми, досвід, перспективи : матеріали наук.-практ. конф. – Чернігів, 1999. – С. 123–124.

25. Екологічна практика для класів з поглибленим вивченням біології // Профорієнтація та довузівська підготовка майбутніх спеціалістів: проблеми, досвід, перспективи : матеріали наук.-практ. конф. – Чернігів, 1999. – С. 125–127. (Співавт.: Н. Б. Сидоренко).

26. З досвіду організації ліцейних екологічних практик // В Сокиринці до Галаганів : матеріали VI звіт. наук.-практ. конф. «Еколого-красназнавча практика-99». – Чернігів, 1999. – С. 8–10. (Співавт.: Н. Б. Сидоренко).

27. Орхідні флори нижньої частини межиріччя Десна-Сейм (Чернігівське Полісся) // Український фітоценологічний збірник. Серія А: Фітосоціологія. – Київ, 1999. – Вип. 1/2. – С. 237–238.

28. Сучасний стан рослинності нижньої частини межиріччя Десна-Сейм // Актуальні проблеми ботаніки та екології : матеріали конф. молодих вчених-ботаніків України, 14–17 верес. 1999 р. – Ніжин, 1999. – С. 35–36.

2000

29. З наукового обґрунтування про створення заказника «Лутава» // Вивчати, щоб зберігати... : матеріали VII звіт. наук.-практ. конф. «Еколого-красназнавча практика-2000». – Чернігів, 2000. – С. 5.

30. Знахідки раритетних видів в Гутянському лісництві Холминського держлісгоспу Чернігівської області // Актуальні проблеми ботаніки та екології : матеріали конф. молодих вчених-ботаніків України (Чернігів, Седнів, 3–16 верес. 2000 р.). – Київ, 2000. – С. 37.

31. Навчально-польова практика з ботаніки : метод. вказівки по орг. самост. роботи студентів заоч. форми навчання за спец. «Біологія та основи екології». – Чернігів, 2000. – 28 с. (Співавт.: О. В. Лукаш).

32. Оліготорфні і мезоторфні болота Щорського району Чернігівщини та їх охорона // Актуальні проблеми ботаніки та екології : матеріали конф. молодих вчених-

ботаніків України (Чернігів, Седнів, 3–16 верес. 2000 р.). – Київ, 2000. – С. 59–60. (Співавт.: М. Сергійко, Т. Соколенко).

33. Польовий щоденник з ботаніки / Чернігів. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2000. – 109 с.

34. Стан збереження біорізноманіття в нижній частині межиріччя Десна-Сейм (Чернігівське Полісся) // Актуальні проблеми ботаніки та екології : матеріали конф. молодих вчених-ботаніків України (Чернігів, Седнів, 3–16 верес. 2000 р.). – Київ, 2000. – С. 36–37.

35. Флористичні та геоботанічні дослідження на Чернігівщині: історія і сучасність // Актуальні проблеми ботаніки та екології : матеріали конф. молодих вчених-ботаніків України (Чернігів, Седнів, 3–16 верес. 2000 р.). – Київ, 2000. – С. 4–7. (Співавт.: О. В. Лукаш).

2001

36. Дивосвіт природи Чернігівщини : [навч. посіб. для вчителів] / Чернігів. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Ніжин. держ. пед. ун-т ім. М. В. Гоголя ; ред. Ю. О. Карпенко. – Чернігів, 2001. – 186 с. (Співавт.: В. І. Горностай, І. В. Марисова, Н. Б. Сидоренко, К. А. Семеніхіна, В. О. Сердюк, В. Л. Шевченко, П. М. Шешурак).

37. Дивосвіт природи Чернігівщини : [навч. посіб. для вчителів] / Чернігів. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Ніжин. держ. пед. ун-т ім. М. В. Гоголя ; заг. ред. І. В. Марисової та В. О. Сердюка. – Чернігів, 2001. – Кн. 1 : Зелений оксамит лісів. – 52 с. (Співавт.: В. І. Горностай, І. В. Марисова, Н. Б. Сидоренко, К. А. Семеніхіна, В. О. Сердюк, В. Л. Шевченко, П. М. Шешурак).

38. Дивосвіт природи Чернігівщини : [навч. посіб. для вчителів] / Чернігів. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Ніжин. держ. пед. ун-т ім. М. В. Гоголя ; заг. ред. І. В. Марисової та В. О. Сердюка. – Чернігів, 2001. – Кн. 2 : Луків сіверських різнотрав'я. Світ імлистих боліт і водойм. – 44 с. (Співавт.: В. І. Горностай, І. В. Марисова, Н. Б. Сидоренко, К. А. Семеніхіна, В. О. Сердюк, В. Л. Шевченко, П. М. Шешурак).

39. Дивосвіт природи Чернігівщини : [навч. посіб. для вчителів] / Чернігів. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Ніжин. держ. пед. ун-т ім. М. В. Гоголя ; ред. Ю. О. Карпенко. – Чернігів, 2001. – Кн. 3 : Раритети мальовничої Чернігівщини. Живий світ поряд з людиною. – 92 с. (Співавт.: В. І. Горностай, І. В. Марисова, Н. Б. Сидоренко, К. А. Семеніхіна, В. О. Сердюк, В. Л. Шевченко, П. М. Шешурак).

40. Нові об'єкти природно-заповідного фонду південного сходу Чернігівського Полісся // Актуальні проблеми ботаніки та екології : матеріали конф. молодих вчених-ботаніків України, 20–23 серп. 2001 р. – Ніжин, 2001. – С. 60–61.

41. Раритетні бореальні види на півночі Чернігівського Полісся // Актуальні проблеми ботаніки та екології : матеріали конф. молодих вчених-ботаніків України, 20–23 серп. 2001 р. – Ніжин, 2001. – С. 32–33. (Співавт.: М. Сергійко, Т. Соколенко).

42. Стежками Сокиринського парку / Чернігів. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів : ЧДПУ, 2001. – 40 с. (Співавт.: М. Ф. Графін).

43. Фіторізноманіття заказників «Білобережський», «Займище» Щорського району // Сучасні екологічні

проблеми Українського Полісся та суміжних територій (до 15-річчя аварії на ЧАЕС) : Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Ніжин, 18–20 верес. 2001 р.). – Ніжин, 2001. – С. 47–48. (Співавт.: М. В. Графін).

2002

44. Біологічне розмаїття України в контексті природних умов та охорони // Біологія і хімія в шк. – 2002. – № 1. – С. 26–30.

45. Гербарій Чернігівського державного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка // Ю. Д. Клепов та сучасна ботанічна наука : матеріали читань, присвяч. 100-річчю з дня народж. Ю. Д. Клепова. – Київ, 2002. – С. 164–171. (Співавт.: В. І. Горностаї, О. В. Лукаш).

46. Загадковими стежками «Ялівщини» / Чернігів. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Чернігів. обл. т-во охорони природи. – Чернігів, 2002. – 39 с. (Співавт.: М. В. Графін).

47. «Качанівка» очима натуралістів. – Чернігів : ЧДПУ, 2002. – 60 с. (Співавт.: М. В. Графін).

48. Лабораторний альбом з ботаніки (цитологія, гістологія, анатомія і морфологія рослин). – Чернігів : ЧДПУ, 2002. – 84 с.

49. Лучна рослинність південного сходу Чернігівського Полісся // Актуальні проблеми флористики, систематики, екології та збереження фіторізноманіття : матеріали конф. молодих вчених-ботаніків України, 6–10 серп. 2002 р. – Львів, 2002. – С. 79–80.

50. Навчально-польова практика з загальної екології і охорони природи : (щоденник). – Чернігів : ЧДПУ, 2002. – 80 с.

51. Організація ліцейних екологічних експедицій // Екологія і освіта: питання теорії та практики : зб. матеріалів Міжнар. конф. – Черкаси, 2002. – С. 8–9.

52. Особливості гідрофільної рослинності сходу Чернігівського Полісся // Еколого-біологічні дослідження на природних та антропогенно-змінених територіях : наук. конф., (м. Кривий Ріг, 13–16 трав. 2002 р.). – Кривий Ріг, 2002. – С. 145–147.

53. Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду Чернігівської області // Природно-заповідний фонд Чернігівської області / під заг. ред. Ю. О. Карпенка. – Чернігів, 2002. – С. 20–211. (Співавт.: Т. Г. Дадашева, О. В. Лукаш, Н. М. Селюченко).

54. Польовий щоденник з ботаніки. – Чернігів : ЧДПУ, 2002. – 123 с.

55. Природні умови Сіверського краю // Природно-заповідний фонд Чернігівської області / під заг. ред. Ю. О. Карпенка. – Чернігів, 2002. – С. 7–10.

56. Природно-заповідний фонд Чернігівської області / під заг. ред. Ю. О. Карпенка. – Чернігів : ЧДПУ, 2002. – 240 с.

57. Раритети природи Чернігівщини // Природно-заповідний фонд Чернігівської області / під заг. ред. Ю. О. Карпенка. – Чернігів, 2002. – С. 212–228. (Співавт.: В. Л. Шевченко).

2003

58. База даних «Гербарій ЧДПУ імені Т. Г. Шевченка» // Вісник ЛДПУ імені Тараса Шевченка. Серія: Біологічні науки. – Луганськ, 2003. – № 11 (67). – С. 50–52. (Співавт.: Ю. О. Прима, О. Є. Усов).

59. Державний кадастр рослинного світу України: принципи підготовки та ведення // Державний кадастр рослинного світу України: принципи підготовки та ведення в Чернігівській області : навч.-метод. посіб. для ведення держ. кадастру рослин. світу в Чернігів. обл. / під заг. ред. Ю. О. Карпенка. – Чернігів, 2003. – С. 5–15. (Співавт.: О. О. Феськовець).

60. Державний кадастр рослинного світу України: принципи підготовки та ведення в Чернігівській області : навч.-метод. посіб. для ведення держ. кадастру рослин. світу в Чернігів. обл. / під заг. ред. Ю. О. Карпенка. – Чернігів : ЧДПУ, 2003. – 168 с.

61. Зелений туризм на Чернігівщині. – Чернігів : ЧДПУ, 2003. – 100 с. (Співавт.: М. В. Графін).

62. Нові знахідки *Huperzia selago* (L.) *bern ex schrank et mart* на Лівобережному Поліссі // Актуальные проблемы ботаники и экологии : материалы конф. молодых учёных-ботаников Украины, 26–29 сент. 2003 г. – Одесса, 2003. – С. 63–64. (Співавт.: М. В. Графін).

63. Перспективы использования *Eichornia crassipes* в северных регионах Украины для доочистки сточных вод // Нові технології та обладнання по переробці промислових та побутових відходів і їх медико-екологічне забезпечення : Труди II наук.-техн. конф. (смт. Східниця). – Київ, 2003. –

С. 121–123. (Співавт.: О. І. Псковський, В. М. Губіна, А. М. Демченко, О. П. Третьак).

64. Польовий щоденник з ботаніки. – Чернігів : ЧДПУ, 2003. – 176 с.

65. Природна рослинність Чернігівської області // Державний кадастр рослинного світу України: принципи підготовки та ведення в Чернігівській області : навч.-метод. посіб. для ведення держ. кадастру рослин. світу в Чернігів. обл. / під заг. ред. Ю. О. Карпенка. – Чернігів, 2003. – С. 43–68.

66. Природно-заповідний фонд Чернігівської області: історія формування, сучасний стан та перспективи розвитку // Фальцфейнівські читання : матеріали міжнар. наук. конф., 23–25 квіт. 2003 р. – Херсон, 2003. – С. 137–141. (Співавт.: Б. В. Яковенко, Т. Г. Дадашева).

67. Природно-заповідний фонд Чернігівської області та його роль у збереженні фіторізноманіття // Державний кадастр рослинного світу України: принципи підготовки та ведення в Чернігівській області : навч.-метод. посіб. для ведення держ. кадастру рослин. світу в Чернігів. обл. – Чернігів, 2003. – С. 89–93. (Співавт.: Т. Г. Дадашева, Б. В. Яковенко).

68. Раритетна компонента флори Чернігівської області // Державний кадастр рослинного світу України: принципи підготовки та ведення в Чернігівській області : навч.-метод. посіб. для ведення держ. кадастру рослин. світу в Чернігів. обл. – Чернігів, 2003. – С. 73–81. (Співавт.: О. В. Лукаш, О. О. Феськовець).

69. «Рихлівська дача» – незвичайний куточок Сіверського краю : розповідь про ландшафт. заказник

загальнодерж. значення «Рихлівська дача». – Чернігів : ЧДПУ, 2003. – 80 с. (Співавт.: М. В. Графін).

70. Рідкісні рослинні угруповання південного сходу Новгород-Сіверського Полісся // Академік В. І. Вернадський і світ у третьому тисячолітті. – Полтава, 2003. – С. 216–218. (Співавт.: М. В. Графін).

71. Роль экологической сети Черниговской области в формировании системы межгосударственных природоохранных территорий // Еврорегион «Днепр»: создание и развитие, проблемы и перспективы : материалы Междунар. учредит. науч.-практ. конф. (г. Гомель, 29 апр. 2003 г.). – Гомель, 2003. – С. 193–195.

72. Рослинні угруповання Чернігівщини, що занесені до «Зеленої книги України» // Державний кадастр рослинного світу України: принципи підготовки та ведення в Чернігівській області : навч.-метод. посіб. для ведення держ. кадастру рослин. світу в Чернігів. обл. / під заг. ред. Ю. О. Карпенка. – Чернігів, 2003. – С. 81–89.

73. Флора Чернігівської області (окремі нариси) // Державний кадастр рослинного світу України: принципи підготовки та ведення в Чернігівській області : навч.-метод. посіб. для ведення держ. кадастру рослин. світу в Чернігів. обл. / під заг. ред. Ю. О. Карпенка. – Чернігів, 2003. – С. 34–43. (Співавт.: О. В. Лукаш).

74. Флористичні та геоботанічні дослідження на Чернігівщині // Державний кадастр рослинного світу України: принципи підготовки та ведення в Чернігівській області : навч.-метод. посіб. для ведення держ. кадастру рослин. світу в Чернігів. обл. / під заг. ред. Ю. О. Карпенка. – Чернігів, 2003. – С. 31–34. (Співавт.: О. В. Лукаш).

75. Види судинних рослин, що занесені до Червоної книги України // Зелені скарби Чернігівщини. – Чернігів, 2004. – С. 20–43. (Співавт.: М. В. Графін, О. І. Яковенко).

76. Види судинних рослин, що охороняються в Чернігівській області // Зелені скарби Чернігівщини. – Чернігів, 2004. – С. 44–64. (Співавт.: М. В. Графін, О. І. Яковенко).

77. Від Тростянця до Вишеньок... : з досвіду організації і проведення 11 ліцейних еколого-краєзнавчих практик // Вивчати, щоб зберегти : матеріали II обл. конф. школярів. – Чернігів, 2004. – С. 4–10. (Співавт.: Н. Б. Сидоренко).

78. Дивосвіт історії і природи Батурина / під заг. ред. Ю. О. Карпенка. – Чернігів : ЧДПУ, 2004. – 84 с. (Співавт.: Н. В. Дроб'язко, Н. Б. Реброва, М. В. Графін, Т. Г. Дадашева).

79. Екомережа межиріччя Десна-Сейм в системі екомережі Чернігівського і Новгород-Сіверського Полісся // Регіональні екомережі України та роль громадськості в їх впровадженні : матеріали Всеукр. семінару-практикуму. – Київ, 2004. – С. 23–28.

80. Замість ялинки – зимовий букет : корисні поради // Екологічний стан Чернігівської області : посіб. для вчителів. – Київ, 2004. – С. 4–13. (Співавт.: О. В. Лукаш).

81. Зелені скарби Чернігівщини / під заг. ред. Ю. О. Карпенка. – Чернігів : ЧДПУ, 2004. – 84 с.

82. Знахідки рідкісних видів на окремих природно-заповідних територіях Новгород-Сіверського Полісся // Природничі науки : зб. наук. пр. / Сум. держ. пед. ун-т

ім. А. С. Макаренка. – Суми, 2004. – С. 34–37. (Співавт.: М. В. Графін).

83. Зовнішнє і внутрішнє озеленення загальноосвітніх шкіл, дошкільних та позашкільних навчальних закладів. – Чернігів : ЧДПУ, 2004. – 28 с. (Співавт.: Л. А. Трегубова, Р. Г. Кидиба).

84. Курс «Фітосозологія» та його роль у формуванні уявлень про різноманіття рослинного світу в аспекті підходів до його охорони // Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції «Наука і освіта' 2004», Дніпропетровськ, 10–22 лютого 2004 р. – Дніпропетровськ, 2004. – Т. 59 : Екологія. – С. 29–30.

85. Лабораторний альбом з ботаніки. Ч. 1. Систематика нижчих рослин і грибів. – Чернігів : ЧДПУ, 2004. – 36 с.

86. Лабораторний практикум з загальної екології. – Чернігів : ЧДПУ, 2004. – 110 с.

87. Міжнародна програма дослідження довкілля «GLOBE»: підходи до реалізації в освітніх закладах Чернігівської області. – Чернігів : Віт-Сервіс, 2004. – 36 с. (Співавт.: С. В. Велигорська, Л. А. Трегубова).

88. Міжнародні, всеукраїнські і обласні еколого-натуралістичні масові заходи з школярами та учнівською молоддю в освітніх закладах Чернігівської області / Чернігів. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів : ЧДПУ, 2004. – 28 с. (Співавт.: Р. Г. Кидиба, Л. А. Трегубова).

89. Не губіть сон-траву : Розповідь про рідкісні види весняних рослин Чернігівської області та шляхи їх

збереження. – Чернігів : ЧДПУ, 2004. – 8 с. (Співавт.: М. В. Графін).

90. Новые находки очень редких видов папоротникообразных в Левобережном Полесье // Материалы VIII Молодёжной конференции ботаников в Санкт-Петербурге (17–21 мая 2004 года). – Санкт Петербург, 2004. – С. 35. (Соавт.: М. В. Графин).

91. Поширення *Matteuccia struthiopteris* (L.) Tod на Чернігівщині // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ) : пр. наук.-практ. конф. (м. Ніжин, 23–25 берез. 2004 р.). – Ніжин, 2004. – С. 43–44. (Співавт.: М. В. Графін, О. І. Яковенко).

92. Про воду для дітей і дорослих. – Чернігів : ЧДПУ, 2004. – 48 с.

93. Програма формування національної екологічної мережі в Чернігівській області: загальні засади її побудови та роль в охороні біорізноманіття // Природничі науки на межі століть (до 70-річчя природничо-географічного факультету НДПУ) : пр. наук.-практ. конф. (м. Ніжин, 23–25 берез. 2004 р.). – Ніжин, 2004. – С. 28–29. (Співавт.: Т. Г. Дадашева).

94. Путівник автотуристичного еколого-пізнавального маршруту «Старовинні парки Чернігівщини» територією Ічнянського та Срібнянського районів Чернігівщини / Чернігів. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2004. – 24 с. (Співавт.: М. В. Графін).

95. Раритетний ценофонд Чернігівського Полісся та його охорона на територіях природно-заповідного фонду загальнодержавного рівня // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету

імені В. Г. Короленка. Серія: Екологія. Екологічні науки. – Полтава, 2004. – Вип. 4 (37). – С. 157–65.

96. Різноманітність видів відділу *Polypodiophyta* та їх представленість в гербарії ЧДПУ імені Т. Г. Шевченка // Актуальні проблеми дослідження довкілля : зб. наук. пр. – Суми, 2004. – С. 60–63. (Співавт.: М. В. Графін, М. В. Федоренко, С. С. Чечня, С. В. Кирієнко).

97. Різноманітність відділу *Lycopodiophyta* Чернігівської області та їх представленість в гербарії ЧДПУ імені Т. Г. Шевченка // Проблеми відтворення та охорони біорізноманіття України (до 115 річниці М. І. Гавриленка). – Полтава, 2004. – С. 280–281. (Співавт.: М. М. Федоренко, М. В. Графін, С. С. Чечня, С. В. Кирієнко).

98. Різноманітність голонасінних Чернігівської області та їх представленість в гербарії ЧДПУ імені Т. Г. Шевченка // Проблеми відтворення та охорони біорізноманіття України (до 115 річниці М. І. Гавриленка). – Полтава, 2004. – С. 277–279. (Співавт.: М. М. Фастов).

99. Рослинний світ Сіверського краю // Зелені скарби Чернігівщини. – Чернігів, 2004. – С. 7–19.

100. Фітосозологічна цінність ботанічного заказника місцевого значення «Діброва-1» (Чернігівська область) // Проблеми відтворення та охорони біорізноманіття України (до 115 річниці М. І. Гавриленка). – Полтава, 2004. – С. 312–313. (Співавт.: О. І. Яковенко).

101. Хвощеподібні Чернігівської області та їх представленість в гербарії ЧДПУ імені Т. Г. Шевченка // Проблеми відтворення та охорони біорізноманіття України (до 115 річниці М. І. Гавриленка). – Полтава, 2004. – С. 269–

270. (Співавт.: М. М. Федоренко, С. С. Чечня, С. В. Кириєнко).

102. Шляхи та форми охорони рідкісних рослин у культурі // Зелені скарби Чернігівщини. – Чернігів, 2004. – С. 69–76. (Співавт.: О. І. Яковенко, В. І. Горностаї).

103. *Matteuccia struthiopteris* (L.) Tod на северо-востоке Украины // Материалы VIII Молодёжной конференции ботаников в Санкт-Петербурге (17–21 мая 2004 года). – Санкт-Петербург, 2004. – С. 36. (Соавт.: М. В. Графин, А. И. Яковенко).

2005

104. Біологія і екологія вищих спорових судинних рослин // Вищі спорові судинні рослини Чернігівщини / під ред. Ю. О. Карпенка. – Чернігів, 2005. – С. 8–25.

105. Види з Червоної книги України на території південного сходу Новгород-Сіверського Полісся // Молодь і поступ біології : зб. тез I Міжнар. наук. конф. студентів і аспірантів (м. Львів, 11–14 квіт. 2005 р.). – Львів, 2005. – С. 74–75. (Співавт.: М. В. Графін).

106. Вищі спорові рослини як об'єкти ботанічних досліджень на Чернігівщині // Вищі спорові судинні рослини Чернігівщини / під ред. Ю. О. Карпенка. – Чернігів, 2005. – С. 26–39.

107. Вищі спорові судинні рослини Чернігівщини / під ред. Ю. О. Карпенка. – Чернігів : ЧДПУ, 2005. – 86 с. : іл.

108. Представленість видів лучних рослин в науковому гербарії ЧДПУ імені Т. Г. Шевченка // Дослідження в галузі природничих наук: здобутки і

перспективи : матеріали екол. конф. студентів та молодих вчених (15 квіт. 2005 р.). – Чернігів, 2005. – С. 11. (Співавт.: С. В. Кириєнко).

109. Представленість вищих спорових судинних рослин в гербарних фондах ЧДПУ ім. Т. Г. Шевченка // Вищі спорові судинні рослини Чернігівщини / під ред. Ю. О. Карпенка. – Чернігів, 2005. – С. 71–77. (Співавт.: В. І. Горностай, С. О. Потоцька).

110. Про ліс для дітей і дорослих / Чернігів. обл. т-во охорони природи, Чернігів. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів : Віт-Сервіс, 2005. – 64 с.

111. ПтерідокOLEKція агробіостанції ЧДПУ імені Т. Г. Шевченка // До 200-річчя Ніжинської вищої школи : матеріали Міжвуз. конф. молодих науковців, присвяч. здобуткам і результатам наук. дослідж. в галузі природн. наук. – Ніжин, 2005. – С. 4–5. (Співавт.: М. В. Графін).

112. Раритетні види вищих спорових судинних рослин на територіях ПЗФ Чернігівської області // Вищі спорові судинні рослини Чернігівщини / під ред. Ю. О. Карпенка. – Чернігів, 2005. – С. 56–59. (Співавт.: Т. Г. Дадашева, Н. М. Селюченко).

113. Раритетні види вищих спорових судинних рослин та їх представленість на територіях природно-заповідного фонду Чернігівської області // Теорія і практика сучасного природознавства : зб. наук. пр. – Херсон, 2005. – С. 80–85.

114. Рідкісні види вищих спорових судинних рослин Чернігівщини // Вищі спорові судинні рослини Чернігівщини / під ред. Ю. О. Карпенка. – Чернігів, 2005. – С. 40–55. (Співавт.: М. М. Графін, О. І. Яковенко).

115. Різноманітність рідкісних видів відділу *Lycopodiophyta* Чернігівської області та їх представленість в науковому гербарії ЧДПУ імені Т. Г. Шевченка // Дослідження в галузі природничих наук: здобутки і перспективи : матеріали екол. конф. студентів та молодих вчених (15 квіт. 2005 р.). – Чернігів, 2005. – С. 19. (Співавт.: М. Ф. Федоренко).

116. Фактори, що впливають на екологічний стан р. Дягови // Дослідження в галузі природничих наук: здобутки і перспективи : матеріали екол. конф. студентів та молодих вчених (15 квіт. 2005 р.). – Чернігів, 2005. – С. 14. (Співавт.: Р. М. Михайленко).

117. Фіто- і ценорізноманіття запроєктованого Городнянського регіонального ландшафтного парку // Наукова спадщина академіка М. М. Гришка : матеріали Всеукр. конф., присвяч. пам'яті М. М. Гришка. – Глухів, 2005. – С. 64–66. (Співавт.: О. І. Яковенко, М. В. Графін).

118. *Polypodium vulgare* на Чернігівщині // Актуальні питання ботаніки та екології : матеріали конф. молодих вчених-ботаніків України. – Київ, 2005. – С. 55–56. (Співавт.: М. В. Графін).

2006

119. Біоорганічне землеробство як фактор сталого розвитку агросистем Полісся // Екол. вісн. – 2006. – № 1. – С. 13–14. (Співавт.: М. В. Патики, О. В. Лукаш).

120. Видове різноманіття, еколого-ценотичні особливості та поширення папоротеподібних на Чернігівщині // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Серія: Біологічні науки / Чернігів. держ. пед.

ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2006. – Вип. 40, № 1. – С. 13–18. (Співавт.: М. В. Графін).

121. Голонасінні в зеленому будівництві Чернігівщини // Голонасінні Чернігівщини (біологія, екологія, хорологія, фітосозологія та інтродукція) / Чернігів. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Держ. упр. охорони навколиш. середовища в Чернігів. обл., Держ. дендрол. парк «Тростянець» ; під заг. ред. Ю. О. Карпенка. – Чернігів, 2006. – С. 37–48.

122. Голонасінні Чернігівщини (біологія, екологія, хорологія, фітосозологія та інтродукція) / Чернігів. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Держ. упр. охорони навколиш. середовища в Чернігів. обл., Держ. дендрол. парк «Тростянець» ; під заг. ред. Ю. О. Карпенка. – Чернігів : Віт-сервіс, 2006. – 100 с.

123. Голонасінні як об'єкти дендрологічних і ботанічних досліджень Чернігівщини // Голонасінні Чернігівщини (біологія, екологія, хорологія, фітосозологія та інтродукція) / Чернігів. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Держ. упр. охорони навколиш. середовища в Чернігів. обл., Держ. дендрол. парк «Тростянець» ; під заг. ред. Ю. О. Карпенка. – Чернігів, 2006. – С. 26–31.

124. Екологічні експедиції та практики школярів : програми, завдання, підходи до організації і проведення / М-во освіти і науки України, Чернігів. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Чернігів. обл. станція юних натуралістів. – Чернігів, 2006. – 112 с.

125. Заказники та пам'ятки природи загальнодержавного значення. Чернігівська область // Фіторізноманіття Українського Полісся та його охорона. – Київ, 2006. – С. 222–240. (Співавт.: О. В. Лукаш).

126. Ілюстрований атлас дикорослих і культурних рослин Чернігівської області / Чернігів. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2006. – 53 с.

127. Коніферетуми як колекції голонасінних в культурі (на прикладі агробіостанції ЧДПУ імені Т. Г. Шевченка) // Голонасінні Чернігівщини (біологія, екологія, хорологія, фітосозологія та інтродукція) / Чернігів. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Держ. упр. охорони навколиш. середовища в Чернігів. обл., Держ. дендрол. парк «Тростянець» ; під заг. ред. Ю. О. Карпенка. – Чернігів, 2006. – С. 73–79. (Співавт.: О. І. Яковенко).

128. Лабораторний альбом з медичної ботаніки : (Систематика вищих рослин) / від-ня Нац. фармац. ун-ту України при Чернігів. держ. пед. ун-ті ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2006. – 100 с.

129. Методичні вказівки до виконання та оформлення курсових та дипломних робіт для студентів хіміко-біологічного факультету / Чернігів. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2006. – 41 с. (Співавт.: В. Л. Шевченко, І. М. Курмакова, О. П. Третьак).

130. Наукові дослідження в галузі екології // Доповідь про стан навколишнього природного середовища в Чернігівській області за 2005 рік. – Чернігів, 2006. – С. 169–170.

131. Нова знахідка *Scheuchzeria palustris* L. на Новгород-Сіверському Поліссі // Матеріали XII з'їзду Українського ботанічного товариства. – Одеса, 2006. – С. 36. (Співавт.: М. В. Графін).

132. Поліський екокоридор на Чернігівщині // Жива Україна. – 2006. – № 5/6. – С. 8–9.

133. Польовий щоденник з ботаніки / Чернігів. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів : ЧДПУ, 2006. – 80 с.

134. Практикум з загальної екології / Чернігів. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів : ЧДПУ, 2006. – 176 с.

135. Сучасна система Голонасінних, їх біологія та географія // Голонасінні Чернігівщини (біологія, екологія, хорологія, фітосозологія та інтродукція) / Чернігів. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Держ. упр. охорони навколиш. середовища в Чернігів. обл., Держ. дендрол. парк «Тростянець». – Чернігів, 2006. – С. 7–25.

136. Флористичні знахідки на північному сході України // Укр. ботан. журн. – 2006. – Т. 63, № 1. – С. 40–46. (Співавт.: С. М. Панченко, М. В. Графін).

137. Чернігівській обласній організації Українського товариства охорони природи – 60 років. – Чернігів, 2006. – 12 с.

2007

138. Вадень // Екологічна енциклопедія : у 3 т. / редкол.: А. В. Толстоухов (голов. ред.) [та ін.]. – Київ, 2007. – Т. 1. – С. 109.

139. Дорогинський заказник // Екологічна енциклопедія : у 3 т. / редкол.: А. В. Толстоухов (голов. ред.) [та ін.]. – Київ, 2007. – Т. 1. – С. 293–294.

140. Заплавні системи як сполучні території структурних елементів екомережі (на прикладі Чернігівської області) // Науковий вісник Волинського державного

університету імені Лесі Українки. – Луцьк, 2007. – № 11, ч. 2. – С. 213–218.

141. Історія інтродукції та сучасний стан вивчення голонасінних на Чернігівщині // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка. Серія: Екологія. Біологічні науки / редкол.: В. О. Пащенко [та ін.]. – Полтава, 2007. – Вип. 6 (58). – С. 115–121. (Співавт.: С. О. Потоцька).

142. Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Рихлівська дача». – Чернігів: ЧДПУ, 2007. – 56 с. – (Зелені скарби екомережі). (Співавт.: М. В. Графін).

143. Природно-заповідний фонд Чернігівської області: історія формування, сучасний стан та перспективи розвитку // Науковий вісник Волинського державного університету імені Лесі Українки. – Луцьк, 2007. – № 11, ч. 2. – С. 204–209.

144. Регіональний рівень охорони фіторізноманіття на Лівобережному Поліссі // Екологія: наука, освіта, природоохоронна діяльність : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – Умань, 2007. – С. 26–27.

145. Рідкісні види судинних рослин Чернігівщини та їх представленість на природно-заповідних територіях області // Заповідна справа в Україні. – 2007. – Т. 13, вип. 1–2. – С. 33–38. (Співавт.: Т. Л. Андрієнко, О. В. Лукаш, О. І. Прядко).

146. Ценотичні особливості заплав східної частини Лівобережного Полісся // Сучасні проблеми біології, екології та хімії : зб. матеріалів Міжнар. конф., присвяч. 20-річчю біол. ф-ту ЗНУ (Запоріжжя, 29 берез.–1 квіт. 2007 р.). – Запоріжжя, 2007. – С. 39–40.

147. *Eichornia crassipes* як об'єкт гідроботанічного очищення стічних вод // Проблеми екології та екологічної освіти : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. – Кривий Ріг, 2007. – С. 83–85. (Співавт.: А. М. Демченко).

2008

148. З історії проведення ліцейних еколого-краєзнавчих практик // Вивчати, щоб зберегти. – Чернігів, 2008. – С. 69–73.

149. Раціональне використання лісових ресурсів та проблема їх збереження (на прикладі соснових лісів) // Екологічні проблеми регіонів України : матеріали I Міжнар. наук. конф. студентів, магістрантів і аспірантів. – Одеса, 2008. – С. 105. (Співавт.: М. М. Зуєва).

150. Структура та видовий склад соснових фітоценозів після вирубки // Екологічні проблеми регіонів України : матеріали I Міжнар. наук. конф. студентів, магістрантів і аспірантів. – Одеса, 2008. – С. 41. (Співавт.: С. А. Кошелівський).

151. Формування підходів до вивчення понять «біорізноманіття та його складові» при підготовці фахівців спеціальності 6.070800, 7.070801 «Екологія та охорона навколишнього природного середовища» // Біорізноманіття: теорія, практика та методичні засади вивчення в загальноосвітній та вищій школі : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – Полтава, 2008. – С. 294–296.

152. Ценотичне та флористичне різноманіття ландшафтного заказника «Замглай» (Чернігівська область) // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка. Серія: Екологія. Біологічні науки / [редкол.: В. О. Пашенко та ін.]. –

Полтава, 2008. – Вип. 5 (63). – С. 109–117. (Співавт.: О. Прядко).

153. Ялівщина тривоги нашої // Сіверщина. – 2008. – № 23 (5 черв.). – С. 6, 11. (Співавт.: М. Колесник, Т. Лисогор).

154. *Nelumbo nucifera* Dumort та еколого-біологічні засади її вирощування на території Чернігівської області // Екологічні проблеми регіонів України : матеріали І Міжнар. наук. конф. студентів, магістрантів і аспірантів. – Одеса, 2008. – С. 263. (Співавт.: М. В. Селіванова).

2009

155. Глобальна екологія. – Чернігів : ЧДПУ, 2009. – 40 с. (Співавт.: О. Ф. Явоненко, О. І. Яковенко).

156. Десна. – Чернігів : Золоті ворота, 2009. – 5 с.

157. Історія студентського природоохоронного руху на хіміко-біологічному факультеті Чернігівського державного педагогічного інституту-університету імені Т. Г. Шевченка // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка ; голов. ред. М. О. Носко. – Чернігів, 2009. – Вип. 72. – С. 43–46.

158. Парки Чернігівщини // Путівник по Чернігівській області. – Київ, 2009. – С. 252–272.

159. Поширення рідкісних видів судинних рослин на території Мезинського національного парку // Збірник наукових праць Полтавського державного педагогічного університету ім. В. Г. Короленка. Серія: Екологія. Біологічні

науки / [редкол.: В. О. Пашенко та ін.]. – Полтава, 2009. – Вип. 1. – С. 79–83.

160. Практикум з загальної екології. – Чернігів : ЧДПУ, 2009. – 176 с.

161. Природа Чернігівщини // Путівник по Чернігівській області. – Київ, 2009. – С. 28–37.

162. Природно-ландшафтні складові та їх вплив на формування ценотичного різноманіття Мезинського національного природного парку // Сучасні проблеми біології, хімії та екології : матеріали II Міжнар. конф. – Запоріжжя, 2009. – С. 260–262. (Співавт.: О. І. Яковенко).

163. Чернігівська область // Природно-заповідний фонд України: території та об'єкти загальнодержавного значення. – Київ, 2009. – С. 289–301. (Співавт.: О. В. Лукаш).

2010

164. Біотопи Мезинського національного природного парку Медобори // Природно-заповідний фонд України – минуле, сьогодення, майбутнє : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 20-річчю природ. заповідника «Медобори». – Тернопіль, 2010. – С. 562–567. (Співавт.: Т. В. Фіцайло, Н. А. Пашкевич).

165. Біотопи поширення раритетних видів вищих спорових судинних рослин в поліській частині Лівобережжя Дніпра // Фіторізноманіття прикордонних територій України, Росії та Білорусі у постчорнобильський період : зб. ст. за матеріалами міжнар. наук. конф., 17–18 груд. 2010 р., Чернігів, Україна / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Чернігів. обл. орг. Всеукр. екол. ліги. – Київ, 2010. – С. 114–121.

166. Гербарная колекція Чернігівського національного педагогічного університета імені Т. Г. Шевченка і можливості її використання в науково-дослідницькій і навчальній роботі // Проблеми і перспективи викладання ботаничних дисциплін в університеті : матеріали Міжнарод. науко.-метод. конф. (Гомель, 19–20 березня 2010 р.). / редкол.: Н. М. Дайнеко (відв. ред.) [і др.]. – Гомель, 2010. – С. 49–55. (Совавт.: С. А. Потоцька).

167. Екологічні, флористичні та ценологічні особливості заплавної чорнобильщини Східнополіського округу // Науковий вісник Волинського державного університету імені Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – Вип. 18. – С. 28–31.

168. Еколого-краєзнавчий маршрут на території «Рихлівської дачі» // Історико-археологічний та природно-екологічний потенціал Мезинської округи: минуле, сучасне та перспективи розвитку : зб. ст. та матеріалів наук. конф. за результатами круглого столу «Мезинська стоянка: погляд через століття», присвяч. дослідж. на території Мезинського НПП / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Мезин. нац. природ. парк. – Чернігів, 2010. – С. 29–32. (Співавт.: Т. В. Іванченко).

169. Засади охорони видів природної та інтродукованої флори шляхом їх культивування і відновлення в системі *ex situ* колекцій // Фітогеодиверзитет прикордонних територій України, Росії та Білорусії у постчорнобильський період : зб. ст. за матеріалами міжнарод. наук. конф., 17–18 груд. 2010 р., Чернігів, Україна / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Чернігів. обл. орг. Всеукр. екол. ліги. – Київ, 2010. – С. 104–113. (Співавт.: С. О. Потоцька).

170. Курс «Біорізноманіття» як інтегративний курс вивчення біоти та її складових для студентів спеціальностей 7.070801, 8.070801 Екологія та охорона навколишнього середовища // Біорізноманіття: теорія, практика та методичні аспекти вивчення у загальноосвітній та вищій школі : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – Полтава, 2010. – С. 250–252.

171. Мезинська ключова територія національного значення та її роль у збереженні фіторізноманіття судинних Лівобережного Полісся // Природно-заповідний фонд України – минуле, сьогодення, майбутнє : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 20-річчю природ. заповідника «Медобори». – Тернопіль, 2010. – С. 367–373.

172. Подорожі Сокиринським парком. – Чернігів : ЧНПУ, 2010. – 32 с.

173. Природна дендрофлора Чернігівської області та її використання в озелененні урбанізованих територій регіону // Біорізноманіття: теорія, практика та методичні аспекти вивчення у загальноосвітній та вищій школі : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. / М-во освіти і науки України, Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка ; за ред. М. В. Гриньової. – Полтава, 2010. – С. 87–89. (Співавт. С. О. Потоцька).

174. Природно-географічні, біотичні та ландшафтні особливості долини річки Десни та аспекти їх використання для розвитку туризму та рекреації в Україні // Вісник Донецького інституту соціальної освіти. Серія: Географія. – Донецьк, 2010. – Т. VI, вип. 6. – С. 32–35.

175. Рослинність загальнодержавного ландшафтного заказника «Рихлівська дача» // Історико-археологічний та природно-екологічний потенціал Мезинської округи: минуле,

сучасне та перспективи розбудови : зб. ст. та матеріалів наук. конф. за результатами круглого столу «Мезинська стоянка: погляд через століття», присвяч. дослідж. на території Мезинського НПП / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Мезин. нац. природ. парк. – Чернігів, 2010. – С. 19–24.

176. Туристично-рекреаційний маршрут по Десні «Подорож у світ природи, історії та культури» // Історико-археологічний та природно-екологічний потенціал Мезинської округи: минуле, сучасне та перспективи розбудови : зб. ст. та матеріалів наук. конф. за результатами круглого столу «Мезинська стоянка: погляд через століття», присвяч. дослідж. на території Мезинського НПП / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, Мезин. нац. природ. парк. – Чернігів, 2010. – С. 66–68.

177. Формирование представлений о раритетном фито- и ценообразии в системе практической подготовки экологов и биологов // Проблемы и перспективы преподавания ботанических дисциплин в вузе : материалы Междунар. науч.-метод. конф. (Гомель, 19–20 марта 2010 г.). / редкол.: Н. М. Дайнеко (отв. ред.) [и др.]. – Гомель, 2010. – С. 221–227.

178. Формування уявлень про фітоскладову в системі практичної підготовки екологів та біологів // Методика викладання природничих дисциплін у вищій і середній школі : зб. наук. пр. за матеріалами Міжнар. наук.-практ. конф. (Полтава, 27–28 трав. 2010 р.) / за заг. ред. М. В. Гриньової. – Полтава, 2010. – С. 236. – (XVII Каришинські читання).

179. *Nymphoides peltata* (S. G. Gmel) O. Kuntze в поліській частині Чернігівської області: особливості поширення, сучасний стан популяцій та підходи до охорони

// Рослинний світ у Червоній книзі України: впровадження глобальної стратегії збереження рослин : матеріали Міжнар. конф. (11–15 жовт. 2010 р., Київ). – Київ, 2010. – С. 125–128.

2011

180. Антропогенні зміни лісових ценозів Новгород-Сіверського Полісся та їх стійкість // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Біологія. – Тернопіль, 2011. – № 2 (47). – С. 98–102.

181. Біотичні, екосистемні і ландшафтні характеристики долини Десни та їх значення для формування регіональної екомережі // Природно-ресурсний потенціал збалансованого (сталого) розвитку України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 19–20 квіт. 2011 р. ; Перспективи впровадження моделі «зеленої економіки» в Україні : матеріали VII Міжнар. бізнес-форуму, 21 квіт. 2011 р. – Київ, 2011. – Т. 2. – С. 103–107.

182. Колекція роду *Spiraea* агробіостанції ЧНПУ імені Т. Г. Шевченка та її видова і ресурсна цінність для озеленення території міста Чернігова // Перспективи розвитку лісового та садово-паркового господарства : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. – Умань, 2011. – С. 66–67. (Співавт.: С. О. Потоцька).

183. Осередки природної і культивованої дендрофлори міста Чернігова та їх ботаніко-ресурсна та соціологічна цінність // Ландшафтна архітектура в ботаничних садах і дендропарках : матеріали III Міжнарод. конф. (8–11 июня 2011 г., Киев). – Киев, 2011. – С. 390–395. (Співавт.: С. О. Потоцька).

184. Поліфункціональні природно-заповідні території

та їх роль в організації засад регіональної науково-дослідної, туристичної, рекреаційної та екоосвітньої діяльності // Трансфер технологій та інновацій: бізнес, влада, регіони : матеріали V Міжнар. форуму (Київ, 15–16.12.2011) / [Держінформнауки України, НТУУ «КПІ», Нім. бюро міжнар. співробітництва]. – Київ, 2011. – С. 83–85.

185. Сучасний стан фіторізноманіття урочища «Кордівка» (м. Чернігів) та підходи до його збереження // Сучасні екологічні проблеми Українського Полісся і суміжних територій (до 25-річчя аварії на ЧАЕС) : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (26–28 квіт. 2011 р.). – Ніжин, 2011. – С. 76–81. (Співавт.: С. О. Потоцька).

2012

186. Лесные экосистемы полесской части как разнофункциональные элементы региональной экосети Черниговской области // Трансграничное сотрудничество в области экологической безопасности и охраны окружающей среды : материалы II Междунар. науч.-практ. конф., 23 нояб. 2012 г., г. Гомель, Республика Беларусь / Гомел. обл. ком. природ. ресурсов и охраны окружающей среды, М-во образования Респ. Беларусь, Белорус. гос. ун-т трансп. – Гомель, 2012. – С. 18–23. (Соавт.: А. В. Григораш).

187. Лісові та гідрологічні заказники центральної частини Новгород-Сіверського Полісся як осередки збереження фіторізноманіття // Природно-ресурсний потенціал збалансованого (сталого) розвитку України : матеріали Міжнар. наук. конф., 25–26 квіт. 2012 р., Київ. – Київ, 2012. – Т. 2. – С. 32–37. (Співавт.: О. В. Лукаш).

188. Мережа лісових природно-заповідних територій басейну річки Снов, її роль у збереженні фіторізноманіття Чернігівського Полісся та підходи до оптимізації // Природа

Західного Полісся та прилеглих територій : зб. наук. пр. / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки ; за заг. ред. Ф. В. Зузука. – Луцьк, 2012. – № 9. – С. 146–151. (Співавт.: О. М. Білоус).

189. Напрями досліджень відділення «Екології та аграрних наук» // Методичні рекомендації щодо підготовки дослідницьких робіт учнями-членами відділень «Хімія та біологія», «Екологія та аграрні науки» Малої академії наук. – Чернігів, 2012. – С. 56–64.

190. НПП Мезинський // Фіторізноманіття заповідників і національних природних парків України / кол. авт. під ред. В. А. Онищенко і Т. Л. Андрієнко. – Київ, 2012. – Ч. 2 : Національні природні парки. – С. 312–320.

191. Підходи до оптимізації природно-заповідної мережі міст Лівобережного Полісся (на прикладі м. Чернігова) // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Біологія. – Тернопіль, 2012. – № 1 (50). – С. 67–71. (Співавт.: С. О. Потоцька).

192. Фіторесурси лісових поліських територій та їх значення для підтримання стану організму при фізичних навантаженнях і впливах різних факторів екосередовища // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка ; голов. ред. М. О. Носко. – Чернігів, 2012. – Вип. 98, т. 3. – С. 149–151.

193. Чернігівський обласний ботанічний сад: хронологія створення, розвитку, занепаду та відновлення // Інтродукція рослин. – 2012. – № 4. – С. 37–45. (Співавт.: С. О. Потоцька).

194. Агробіостанція ліцею як осередок науково-дослідної, еколого-освітньої та рекреаційної діяльності // Обдар. дитина. – 2013. – № 6. – С. 34–38. (Співавт.: С. О. Потоцька).

195. З історії ліцейних еколого-краєзнавчих практик // Вивчати, щоб зберегти : матеріали обл. ліцейн. конф., присвяч. дослідж., які проводилися під час літ. екол.-краєзнав. практики-2013. – Чернігів, 2013. – С. 88–90.

196. Мезинський національний природний парк як осередок збереження рідкісних видів судинних рослин на території Новгород-Сіверського Полісся // Пирятинські екологічні читання : матеріали Всеукр. екол. наук.-практ. конф., 11 трав. 2013 р., м. Пирятин / Пирятин. райрада, Пирятин. сектор охорони навколиш. природ. середовища, Полтав. нац. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2013. – С. 10–15.

197. НПП «Мезинський» як осередок охорони фіторізноманіття Новгород-Сіверського Полісся // Біологічне та ландшафтне різноманіття лісових територій ПЗФ Лівобережного Полісся в межах Чернігівської області / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Чернігів, 2013. – С. 76–86.

198. Післямова // Біологічне та ландшафтне різноманіття лісових територій ПЗФ Лівобережного Полісся в межах Чернігівської області / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Чернігів, 2013. – С. 156–158. (Співавт.: О. І. Яковенко).

199. Природно-географічні особливості поліської частини Чернігівської області // Біологічне та ландшафтне різноманіття лісових територій ПЗФ Лівобережного Полісся

в межах Чернігівської області / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Чернігів, 2013. – С. 5–10. (Співавт.: О. І. Яковенко).

200. Проектований регіональний ландшафтний парк «Козацький» та підходи до функціонального зонування його території // Сучасні проблеми природничих наук та методики викладання (до 80 річниці від дня створення природничо-географічного факультету) : II Всеукр. наук.-практ. конф., 24–25 жовт. 2013 р. : матеріали доп. / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2013. – С. 29–31.

201. Раритетне біорізноманіття території Мезинського НПП // Біологічне та ландшафтне різноманіття лісових територій ПЗФ Лівобережного Полісся в межах Чернігівської області / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Чернігів, 2013. – С. 174–210. (Співавт.: В. О. Свердлов, Н. В. Назаров).

202. Растительность пойменных лугов рек Десна и Судость в северной части Новгород-Северского Полесья // Тенденции и инновации современной науки : материалы XX Междунар. науч.-практ. конф. (Краснодар, 17 сент. 2013 г.). – Краснодар, 2013. – С. 60. (Соавт.: Т. Н. Жилина, А. Н. Слюта).

203. Робочий зошит «Навчальна практика з ботаніки» : II Всеукр. польовий збір команд юних ботаніків: «Природно-заповідні території як осередки збереження природної та інтродукованої фітобіоти». – Чернігів : ЧНПУ, 2013. – 72 с. (Співавт.: С. О. Потоцька, О. М. Руденко).

204. Роль лісових територій ПЗФ поліської частини Чернігівської області в національній та регіональній екомережах // Біологічне та ландшафтне різноманіття лісових територій ПЗФ Лівобережного Полісся в межах Чернігівської

області / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Чернігів, 2013. – С. 146–155.

205. Сучасна мережа лісових природно-заповідних територій поліської частини Чернігівської області // Біологічне та ландшафтне різноманіття лісових територій ПЗФ Лівобережного Полісся в межах Чернігівської області / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Чернігів, 2013. – С. 21–32.

206. Тетяна Леонідівна Андрієнко : (до 75-річчя вченої) // Укр. ботан. журн. – 2013. – Т. 70, № 6. – С. 820–822. (Співавт.: О. В. Лукаш, В. А. Онищенко, В. П. Коломійчук).

207. Тетяна Леонідівна та «Чернігівська фракція»: вчора, сьогодні, завтра // Тетяна Леонідівна Андрієнко. Науковець. Колега. Учитель : зб. ст. / уклад. О. М. Байрак, В. П. Коломійчук. – Полтава, 2013. – С. 30–33. (Співавт.: О. В. Лукаш).

208. Тюльпанове дерево – у Мезинському парку // Сіверщина. – 2013. – 8 серп. (№ 32). – С. 3.

209. Фіторізноманіття лісових територій ПЗФ поліської частини Чернігівської області // Біологічне та ландшафтне різноманіття лісових територій ПЗФ Лівобережного Полісся в межах Чернігівської області / під заг. ред. Т. Л. Андрієнко. – Чернігів, 2013. – С. 33–75.

2014

210. Адвентивні види флори Мезинського національного природного парку // Природні та антропогенно трансформовані екосистеми прикордонних територій у постчорнобильський період : матеріали міжнар. наук. конф. «Природні та техногеннозмінені екосистеми прикордонних територій у постчорнобильський період» та міжнар. наук.-

практ. студент. конф. «Структурно-функціональна організація природних і антропогенно трансформованих екосистем прикордонних територій» (9–11 жовт. 2014 р., Чернігів, Україна) : зб. ст. / редкол.: О. В. Лукаш (голова) [та ін.]. – Чернігів, 2014. – С. 55–61. (Співавт.: Н. А. Пашкевич, Т. В. Фіцайло).

211. Виробнича практика : навч. посіб. для студентів ВНЗ спец. «Екологія та охорона навколишнього середовища» / під заг. ред. О. В. Лукаша. – Чернігів : Лозовий В. М., 2014. – 160 с. (Співавт.: А. М. Слюта, О. В. Лукаш).

212. Гідроекологічні дослідження як складові науково-дослідної роботи студентів-екологів в ході дипломного проектування // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки / Чернігів. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка ; голов. ред. М. О. Носко. – Чернігів, 2014. – Вип. 120. – С. 54–55. (Співавт.: Ж. В. Замай).

213. Загальні відомості про Мезинський НПП. Територіальна структура. Функціональне зонування // Літопис природи Мезинського НПП. – Мезин, 2014. – Кн. VII. – С. 7–13. (Співавт.: Н. В. Симоненко, В. В. Костюк).

214. Наукові полігони. Постійні пробні площі. Профіль-трансекта №1 (між селами Свердловка – Радичів) // Літопис природи Мезинського НПП. – Мезин, 2014. – Кн. VII. – С. 14–25. (Співавт.: О. І. Яковенко).

215. Основні результати досліджень за науковою темою Літопису природи за 2013 рік // Літопис природи Мезинського НПП. – Мезин, 2014. – Кн. VII. – С. 166–173.

216. Особенности растительности луговых экосистем пойм Десны и Судости в северной части Новгород-

Северского Полесья // Современная наука: тенденции развития : материалы VI Междунар. науч.-практ. конф. (24 дек. 2013 г.) : сб. науч. ст. – Краснодар, 2014. – Т. II. – С. 129–131. (Соавт.: Т. Н. Жилина, А. Н. Слюта).

217. Особливості рослинного покриву території Мезинського НПП [Текст] // Літопис природи Мезинського НПП. – Мезин, 2014. – Кн. VII. – С. 65–71.

218. Оценка состояния луговых экосистем поймы р. Днепр приграничных территорий Гомельской и Черниговской областей : монография. – Чернигов : Лозовой В. М., 2014. – 132 с. (Соавт.: Н. М. Дайнеко, С. Ф. Тимофеев, А. В. Лукаш).

219. Підходи до реалізації міжнародної програми дослідження довкілля CLOVE в освітніх закладах (на прикладі Чернігівської області) / [заг. ред. С. О. Потоцької]. – Чернігів : Золоті ворота, 2014. – 58 с. (Співавт.: С. О. Потоцька, С. В. Велігорська).

220. Прибрежно-водная растительность приграничных территорий Брянской (Россия), Гомельской (Беларусь) и Черниговской (Украина) областей : монография. – Чернигов : Десна Полиграф, 2014. – 176 с. (Соавт.: Л. Н. Анищенко, А. Д. Булохов, Н. М. Дайнеко, С. В. Кириенко, А. В. Лукаш, Н. Н. Панасенко, Ю. Н. Романова, Ю. А. Семенищенков, Н. А. Сковородникова, С. Ф. Тимофеев).

221. Раритетная фракция прибрежно-водных и водных видов приграничных территорий Черниговской области // Прибрежно-водная растительность приграничных территорий Брянской (Россия), Гомельской (Беларусь) и Черниговской (Украина) областей. – Чернигов, 2014. – С. 153–158.

222. Раритетне фіто- та ценорізноманіття південно-західної частини Новгород-Сіверського Полісся // Біорізноманіття України в світлі ноосферної концепції академіка В. І. Вернадського : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. / за заг. ред. М. В. Гриньової. – Полтава, 2014. – С. 85–87.

223. Рекреаційні впливи на лісові природно-заповідні території та об'єкти місцевого статусу охорони Лівобережного Полісся в межах Чернігівської області // Природні та антропогенно трансформовані екосистеми прикордонних територій у постчорнобильський період : матеріали міжнар. наук. конф. «Природні та техногеннозмінені екосистеми прикордонних територій у постчорнобильський період» та міжнар. наук.-практ. студент. конф. «Структурно-функціональна організація природних і антропогенно трансформованих екосистем прикордонних територій» (9–11 жовт. 2014 р., Чернігів, Україна) : зб. ст. / редкол.: О. В. Лукаш (голова) [та ін.]. – Чернігів, 2014. – С. 104–106.

224. Состояние охраны и подходы к мониторингу редких видов сосудистых растений на территории Новгород-Северского Полесья // Трансграничное сотрудничество в области экологической безопасности и охраны окружающей среды : материалы III Междунар. науч.-практ. конф., 12 сент. 2014 г., г. Мозырь, Респ. Беларусь / Гомел. обл. ком. природ. ресурсов и охраны окружающей среды, Гомел. гос. ун-т, Мозырь. гос. пед. ун-т. – Гомель, 2014. – С. 254–257.

225. Сосудистые растения прибрежно-водных и водных биотопов приграничных территорий Черниговской области // Прибрежно-водная растительность приграничных территорий Брянской (Россия), Гомельской (Беларусь) и Черниговской (Украина) областей. – Чернигов, 2014. – С. 25–36.

226. Сучасна мережа лісових природно-заповідних територій поліської частини Чернігівської області // Приоритеты научной ценности особо охраняемых природных территорий Полесья : материалы междунар. науч.-практ. семинара, 20 февр. 2014 г., Чернигов, Украина. – Чернигов, 2014. – С. 25–34.

227. Plant communities of *Salvinia natans* (L.) All. and *Trapa natans* L. in Eastern Polesye // Приоритеты научной ценности особо охраняемых природных территорий Полесья : материалы междунар. науч.-практ. семинара, 20 февр. 2014 г., Чернигов, Украина. – Чернигов, 2014. – С. 87–90. – Текст: англ. (Coauthors: A. Lukash, Yu. Vachura).

2015

228. Мезинський національний природний парк та його роль у збереженні раритетного фіторізноманіття Новгород-Сіверського Полісся // Регіональні аспекти флористичних і фауністичних досліджень : матеріали Другої міжнар. наук.-практ. конф. (24–25 квіт. 2015 р., смт. Путила, Чернівець. обл., Україна) / наук. ред. І. В. Скільський, А. В. Юзик ; М-во екології та природ. ресурсів України, НПП «Черемоський» [та ін.]. – Чернівці, 2015. – С. 334–337.

229. Наукові полігони // Літопис природи / М-во екології та природ. ресурсів України, НПП «Мезинський». – Мезин, 2015. – Кн. VIII : 2014 рік. – С. 14–26. (Співавт.: О. І. Яковенко).

230. Нотатки до флори Мезинського НПП. Адвентивна група флори // Літопис природи / М-во екології та природ. ресурсів України, НПП «Мезинський». – Мезин, 2015. – Кн. VIII : 2014 рік. – С. 72–80. (Співавт.: Н. А. Пашкевич, Т. В. Фіцайло).

231. Основні результати досліджень за темою Літопису природи // Літопис природи / М-во екології та природ. ресурсів України, НПП «Мезинський». – Мезин, 2015. – Кн. VIII : 2014 рік. – С. 166–173.

232. Раритетне фіто- та ценорізноманіття території Мезинського НПП // Історико-археологічний та природно-екологічний потенціал Мезинської округи: минуле, сучасне та перспективи розбудови : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяч. 50-й річниці заснування Мезин. археол. наук.-дослід. музею та 85-літтю від дня народж. відомого краєзнавця і археолога, засн. Мезин. музею В. Є. Куриленка (Чернігів–Свердловка–Мезин, 17–18 верес. 2015 р.). – Чернігів, 2015. – С. 74–77.

233. Раритетне фіто та ценорізноманіття території Мезинського НПП // Літопис природи / М-во екології та природ. ресурсів України, НПП «Мезинський». – Мезин, 2015. – Кн. VIII : 2014 рік. – С. 68–72.

234. Редкие растительные сообщества Мезинского национального природного парка // Історико-археологічний та природно-екологічний потенціал Мезинської округи: минуле, сучасне та перспективи розбудови : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвяч. 50-й річниці заснування Мезин. археол. наук.-дослід. музею та 85-літтю від дня народж. відомого краєзнавця і археолога, засн. Мезин. музею В. Є. Куриленка (Чернігів–Свердловка–Мезин, 17–18 верес. 2015 р.). – Чернігів, 2015. – С. 63–67. (Соавт.: Т. Л. Андриенко, А. В. Лукаш).

2016

235. Аналіз результатів та перспективи наукових досліджень : [узагальнення] // Літопис природи / М-во

екології та природ. ресурсів України, НПП «Мезинський». – Мезин, 2016. – Кн. IX : 2015 рік. – С. 189, 207–209, 244–252.

236. Видова різноманітність раритетної фітобіоти Мезинського НПП // Літопис природи / М-во екології та природ. ресурсів України, НПП «Мезинський». – Мезин, 2016. – Кн. IX : 2015 рік. – С. 78–97.

237. Вивчення фітосозологічних стратегій під час освітнього процесу у вищій школі // Рідкісні рослини і гриби України та прилеглих територій: реалізація природоохоронних стратегій : матеріали IV Міжнар. конф. (16–20 трав. 2016 р., Київ, Україна). – Київ, 2016. – С. 9–13. (Співавт.: Т. Л. Андрієнко-Малюк, О. В. Лукаш).

238. Загальні відомості про Мезинський Національний природний парк // Літопис природи / М-во екології та природ. ресурсів України, НПП «Мезинський». – Мезин, 2016. – Кн. IX : 2015 рік. – С. 6–17. (Співавт.: Н. В. Симоненко, В. В. Костюк).

239. Історія вивчення рідкісних видів рослин Мезинського НПП під час дослідження флори та рослинності регіону // Літопис природи / М-во екології та природ. ресурсів України, НПП «Мезинський». – Мезин, 2016. – Кн. IX : 2015 рік. – С. 72–77.

240. Основні підсумки наукової та науково-освітньої діяльності // Літопис природи / М-во екології та природ. ресурсів України, НПП «Мезинський». – Мезин, 2016. – Кн. IX : 2015 рік. – С. 209–239. (Співавт.: А. Є. Наливайко).

241. Особливості поточного року // Літопис природи / М-во екології та природ. ресурсів України, НПП «Мезинський». – Мезин, 2016. – Кн. IX : 2015 рік. – С. 305–308. (Співавт.: Н. В. Симоненко).

242. Постійні пробні площі // Літопис природи / М-во екології та природ. ресурсів України, НПП «Мезинський». – Мезин, 2016. – Кн. IX : 2015 рік. – С. 18–20.

243. Рідкісні рослинні угруповання Мезинського НПП // Літопис природи / М-во екології та природ. ресурсів України, НПП «Мезинський». – Мезин, 2016. – Кн. IX : 2015 рік. – С. 98–103.

244. Участь Мезинського НПП у виконанні чинних для України міжнародних конвенцій : [узагальнення] // Літопис природи / М-во екології та природ. ресурсів України, НПП «Мезинський». – Мезин, 2016. – Кн. IX : 2015 рік. – С. 284–304. (Співавт.: Н. В. Назаров).

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК СПІВАВТОРІВ

- Андрієнко Т. Л. 3, 145, 234, 237
Анищенко Л. М. 220
Бачура Ю. 227
Білоус О. М. 188
Бондар О. І. 22
Булохов О. Д. 220
Велігорська С. В. 87, 219
Горностай В. І. 3, 4, 5, 36, 37, 38, 39, 45, 102, 109
Графін М. Ф. 42, 43, 46, 47. 61, 62, 69, 70, 75, 76, 78, 82,
89, 90, 91, 94, 96, 97, 103, 105, 111, 114, 117, 118, 120,
131, 136, 142
Григораш О. В. 186
Губіна В. М. 63
Дадашева Т. Г. 53, 66, 67, 78, 93, 112
Дайнеко М. М. 218, 220
Демченко А. М. 63, 147
Дроб'язко Н. В. 78
Жиліна Т. М. 202, 216
Замай Ж. В. 212
Зуєва М. М. 149
Іванченко Т. В. 168
Кидиба Р. Г. 83, 88
Кирієнко С. В. 96, 101, 108, 220
Колесник М. 153
Коломійчук В. П. 206.
Костюк В. В. 213, 238
Кошелівський С. А. 150
Курмакова І. М. 129
Лисогор Т. 153
Лукаш О. В. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 21, 22, 31, 35, 45, 53,
68, 73, 74, 80, 119, 125, 145, 163, 187, 206, 207, 211, 218,
220, 227, 234, 237
Марисова І. В. 36, 37, 38, 39
Михайленко Р. М. 116
Назаров Н. В. 201, 244
Наливайко А. Є. 240
Онищенко В. А. 206

Панасенко М. М. 220
Панченко С. М. 136
Патика М. В. 119
Пашкевич Н. А. 164, 210, 230
Потоцька С. О. 109, 141, 166, 169, 173, 182, 183, 185,
191, 193, 194, 203, 219
Прима Ю. О. 58
Прядко О. І. 145, 152
Псковський О. І. 63
Реброва Н. Б. 78
Романова Ю. М. 220
Руденко О. М. 203
Свердлов В. О. 201
Селіванова М. В. 154
Селюченко Н. М. 53, 112
Семенищенков Ю. О. 220
Семеніхіна К. А. 36, 37, 38, 39
Сергійко М. М. 13, 14, 32, 41
Сердюк В. О. 36, 37, 38, 39
Сидоренко Н. Б. 25, 26, 36, 37, 38, 39, 77
Симоненко Н. В. 213, 238, 241
Сковородникова Н. А. 220
Слюта А. М. 202, 211, 216
Соколенко Т. 32, 41
Тимофєєв С. Ф. 218, 220
Трегубова Л. А. 83, 87, 88
Третяк О. П. 63, 129
Усік М. В. 15
Усов О. Є. 58
Фастов М. М. 98
Федоренко М. В. 96, 101, 115
Феськовець О. О. 59, 68
Фіцайло Т. В. 164, 210, 230
Чечня С. С. 96, 97, 101
Шевченко В. Л. 36, 37, 38, 39, 57, 129
Шешурак П. М. 36, 37, 38, 39
Явоненко О. Ф. 155
Яковенко Б. В. 66, 67
Яковенко О. І. 76, 91, 100, 102, 103, 114, 117, 127, 155,
162, 198, 199, 214, 229

ПОКАЖЧИК ПРИРОДНО-ГЕОГРАФІЧНИХ НАЗВ

- Батурин 78
Брянська обл. 220
оз. Вадень 138
Вишеньки 77
Гомельська обл. 218, 220
Городнянський р-н 117
Гутянське лісництво 30
р. Десна 20, 156, 174, 176, 181, 202, 216
межіріччя Десна-Сейм 11, 12, 13, 16, 18, 19, 20,
27, 28, 34, 79
р. Дніпро 218
Дорогинський заказник 139
р. Дягова 116
заказник «Замглай» 152
Ічнянський р-н 94
Качанівка 47
ландшафт. парк «Козацький» 200
урочище «Кордівка» 185
Коропський р-н 3
Лівобережжя Дніпра 165
Лівобережне Полісся 9, 22, 62, 90, 144, 146, 171,
191, 198, 223
заказник «Лутава» 29
Мезинський НПП 159, 162, 164, 171, 190, 196,
197, 201, 208, 210, 213, 217, 228, 229, 230, 231,
232, 233, 234, 235, 236, 238, 239, 240, 241, 242,
243, 244
Менський р-н 5
Новгород-Сіверське Полісся 70, 82, 105, 131,
180, 187, 202, 216, 222, 224
Полісся
Радичів 214
заказник «Рихлівська дача» 69, 142, 168, 175

Свердловка 214
р. Сейм 7, 14
Сіверщина 55, 99
р. Снов 188
Сокиринський парк 42, 172
Срібнянський р-н 94
р. Судость 202, 216
Талалаївський р-н 15
Тростянець 77
Україна 44, 59, 60, 63, 75, 103, 136
Чернігів 182, 183, 185, 191
Чернігівська обл. 30, 53, 56, 60, 65, 66, 67, 68, 71,
73, 76, 87, 88, 89, 93, 97, 98, 100, 101, 112, 115,
125, 126, 137, 140, 143, 154, 163, 173, 179, 186,
198, 199, 204, 205, 209, 218, 219, 220, 221, 223,
225, 226
Чернігівське Полісся 34, 40, 41, 49, 52, 95
Чернігівський обл. ботан. сад 193
Чернігівщина 6, 8, 10, 35, 36, 37, 38, 39, 58, 61,
72, 74, 81, 91, 106, 107, 114, 118, 120, 121, 122,
123, 132, 141, 145, 158, 161
Щорський р-н 32, 43
Ялівщина 2, 46, 153

ЗМІСТ

Від упорядників.....	3
Про розвиток мого розуму та характеру... (авто- та науково-біографічні нотатки).....	4
Хронологічний покажчик праць Юрія Олександровича Карпенка.....	15
Іменний покажчик співавторів.....	57
Покажчик природно-географічних назв.....	59

ДЛЯ ПОТАТОК

ДЛЯ ПОТАТОК

Юрій Олександрович Карпенко
(Бібліографічний покажчик)

Уклад. Л. А. Іполітова
Відп. ред. Г. Г. Макарова
Комп'ютерний набір Л. А. Іполітова

Наукова бібліотека Чернігівського національного
педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка
Вул. Гетьмана Полуботка, 53, м. Чернігів 14013
Тел. 8(04622) 3-70-64 e-mail: biblioteka@chgu.edu.ua